

561005

Seat No. _____

Third Year B. A. Examination

April / May – 2003

Political Science : Paper - XI

1- Essays

2 - Behavioural Politics

3 - Public Administration

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1 - Essays

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિશે નિબંધ લખો :

(અ) ભારતીય સમવાયતંત્ર

(બ) ગાંધીવાદ

(ક) પંચાયતીરાજ અને રાજકારણ

(ડ) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંસ્થા : સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ.

૨ નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિશે નિબંધ લખો :

(અ) ઠંડુ-યુદ્ધ

(બ) ક્રાંતિ

(ક) મૂળભૂત અધિકારો

(ડ) માર્ક્સવાદ.

ENGLISH VERSION

1 - Essays

Instruction : All questions carry equal marks.

1 Write any **one** Essay of the following :

(a) Indian Federation

561005]

1

[Contd...

- (b) Gandhism
- (c) *Panchayati Raj* and Politics
- (d) United Nations : Achievements and Limitations.

2 Write any **one** Essay of the following :

- (a) Cold-War
- (b) Revolution
- (c) Fundamental Rights
- (d) Marxism.

2 - Behavioural Politics

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ વર્તનલક્ષી રાજકારણનો અર્થ આપી તેનો વિકાસ સમજાવો.

અથવા

૧ “રાજકારણમાં પ્રભાવ, હિતો અને આદર્શોની સમીક્ષા કરો.

૨ રોબર્ટ દહાલના સત્તાના ચાર સ્તરની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

૨ રાજકીય પ્રથા એટલે શું ? તેનાં ઘટકો સમજાવો.

૩ ડેવિડ ઈસ્ટનના નિક્ષેપ-બહિક્ષેપ મોડેલ વિશે નોંધ લખો.

અથવા

૩ વર્તનલક્ષી રાજકારણની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓની સમીક્ષા કરો.

૪ આલમન્ડના તાંત્રિક વિભિન્નીકરણના માળખાને વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.

અથવા

૪ સેમ્યુઅલ હંટિંગ્ટનનો રાજકીય વિકાસ અંગેનો દૃષ્ટિકોણ સમજાવો.

૫ ઉત્તર વ્યવહારવાદ વિશે નિબંધ લખો :

અથવા

૫ નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(અ) રાજકીય સામાજિકરણ

(બ) રાજકીય ભાગીદારી

(ક) અલિપ્તીકરણ

(ડ) પરિવર્તન અને વિકાસ.

ENGLISH VERSION

2 - Behavioural Politics

Instruction : All questions carry equal marks.

1 Give Meaning of Behavioural Politics and Explain its Development.

OR

1 Review Influence, Interest and Ideals in Politics.

2 Discuss in detail Robert Dahl's Four Starta of Power.

OR

2 What is Political System ? Explain the Constituents of Political System.

3 Write a note on *David Easton's* In-Put-and Out-Put Models.

OR

3 Review the Major Characteristics of Behavioural Politics.

4 Explain in detail *Almond's* Structural Differentiation Model.

OR

4 Explain the Samuel Huntington's Views on Political Development.

5 Write on Essay on Post-Behaviouralism.

OR

5 Write notes on : any **two** :

- (a) Political Socialisation
- (b) Political Participation
- (c) Alienation
- (d) Change and Development.

3 - Public Administration

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ જાહેર વહીવટના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરી તેના અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪/૨૦

અથવા

૧ ખાતાકીય વ્યવસ્થાના પાયાઓની સમજૂતી આપી ચર્ચા કરો. ૧૪/૨૦

૨ મુખ્ય કારોબારીનાં જરૂરી ગુણો જણાવી તેનાં કાર્યોની ચર્ચા કરો. ૧૪/૨૦

અથવા

૨ અંદાજપત્રના પ્રકારો દર્શાવી તેનાં મુખ્ય લક્ષણોની ચર્ચા કરો. ૧૪/૨૦

૩ વહીવટી નેતૃત્વનું મહત્ત્વ દર્શાવી તે માટેના જરૂરી ગુણો ચર્ચો. ૧૪/૨૦

અથવા

૩ જાહેર વહીવટ ઉપરના ધારાકીય અને ન્યાય વિષયક નિયંત્રણોની રૂપરેખા આપો. ૧૪/૨૦

૪ સનદી સેવકોની રાજકીય તટસ્થતા વિશે તમારા વિચારો જણાવો. ૧૪/૨૦

અથવા

૪ સંકલન સાધવા માટે જુદાં જુદાં સાધનો સમજાવો. ૧૪/૨૦

૫ વહીવટી તંત્રમાં જુસ્સાનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪/૨૦

અથવા

૫ નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(૧) ભારતમાં આયોજન પંચની રચના

(૨) તાલિમના પ્રકારો

(૩) સોપાનિક તંત્રની રચના

(૪) પોસ્ટકોર્બ.

ENGLISH VERSION

3 - Public Administration

- Instructions :** (i) **All** questions carry **equal** marks.
(ii) **All** questions are **compulsory**.

1 Discuss the Scope of Public Administration and Explain its Importance. **14/20**

OR

1 Explain and discuss the basis of departmental organisation. **14/20**

2 State the essential qualities of Chief Executive and discuss its functions. **14/20**

OR

2 Explain the types of Budget and discuss its main characteristics. **14/20**

3 Mention importance of Administrative Leadership and discuss necessary Qualities for it. **14/20**

OR

3 Out line the Legislative and Judicial Control over Public Administration. **14/20**

4 Give your opinion about political neutrality of Civil Servents. **14/20**

OR

4 Explain different measures for Co-ordination. **14/20**

5 Explain the importance of Morale in Public Administration. **14/20**

OR

5 Write notes on : (any **two**)

14/20

(i) Composition of Planning Commission in India

(ii) Types of Training

(iii) Hierarchical Structure

(iv) POSD CORB.
